

La Cosa Nostra

-genom decentralisering och globalisering.

Abstract

Följande uppsats analyserar Italiens decentraliseringsprocess och globaliseringen i anknytning till den sicilianska kriminella gruppen, La Cosa Nostra. Ett mönster urskiljs, som tyder på att förflyttandet av makt till de lägre nivåerna i det italienska samhället spelat mindre roll för den kriminella organisationens möjligheter att påverka och skapa sig en central roll i det italienska samhället. Globaliseringen visar däremot ett tydligare mönster på att ha haft en substantiell inverkan på den kriminella aktörens arbete. LCN:s villkor har förbättrats och de kan idag på ett mer självständigt manèr, mot tidigare, agera. Det teoretiska ramverket har hämtats ifrån Risse-Kappens verk *"Bringing Transnational Relations back in"*. Han menar att de transnationella aktörerna påverkas i sin möjlighet att verka, och i sin vidare funktion i samhället, av den nationella och internationella rådande strukturen, och därav mitt fokus för analysen. Materialet, som ligger till grund för undersökningen, består av andrahandskällor, som hanterar både LCN och de två anknytande undersökta fenomenen. Med tanke på att ingen tidigare forskning har haft liknande upplägg, och därtill väldigt få behandlat LCN som en transnationell aktör, kan jag inte dra några alltför långtgående slutsatser av min analys. Resultatet ska istället tolkas som hypoteser, vilka vidare kan fungera som utgångspunkter för ytterligare forskning.

Nyckelord: La Cosa Nostra, Italien, organiserad brottslighet, transnationella aktörer, nationell struktur, internationell struktur, decentralisering, globalisering.

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Den organiserade brottsligheten.....	2
1.2	Syfte och frågeställning.....	3
1.3	Definitioner och uppsatsen struktur	3
2	Teoretisk bakgrund	5
2.1	Risse-Kappens analys av de transnationella aktörerna	5
3	Metod och material	7
4	La Cosa Nostra i ett historiskt perspektiv	9
5	Italiens decentralisering av makten och La Cosa Nostra	11
5.1	Decentraliseringen i Italien	11
5.1.1	Det politiska systemet och dess vardag.....	11
5.2	Decentraliseringen och La Cosa Nostra	12
5.2.1	La Cosa Nostra i staten.....	13
5.2.2	Italien och La Cosa Nostra i kris.....	15
5.2.3	Regionerna, EU och Sicilien	17
6	Globaliseringen och La Cosa Nostra	19
6.1	Globaliseringen	19
6.2	Globaliseringen och La Cosa Nostra.....	19
6.2.1	La Cosa Nostra:s fördelar gentemot staten	19
6.2.2	De kriminella verksamhetsområdena	22
6.2.3	Statens motstånd.....	23
7	Slutsats	24
8	Referenslista	26
8.1	Böcker	26
8.2	Artiklar	26
8.3	Internet	28

1 Inledning

1.1 Den organiserade brottsligheten

Den organiserade brottsligheten är idag mycket utbredd och besitter ett starkt färste i många länder. Staten och de kriminella organisationerna lever sida vid sida, ibland med en förödande effekt, men emellanåt lyckas trots allt statsapparten fungera till synes väl. Ett exempel på det senare nämnda fenomenet är Italien¹. Ett land som drabbats hårt av såväl maffia i söder, som terroristgrupper i norr, men vilket ändå idag tillhör ett av de mest utvecklade länderna i västvärlden.

Den sicilianska maffiagruppen, La Cosa Nostras, långa samröre med kristdemokraterna, tillsammans med flertalet andra faktorer, har inneburit att den kriminella organisationen integrerats i staten och bildat, vad Lupsha kallar, "*a state within the state*"², vilket bidragit till en mycket komplex inrikesituation, att komma till rätta med.

La Cosa Nostra (LCN), är även den kriminella grupp jag kommer att utgå ifrån i min analys. Det finns de som menar att den fortfarande är den absolut viktigaste kriminella organisationen världen över³, men även om man tvekar till att hålla med om detta påstående, är deras enorma inflytande odebatterbart. De har ett långt förflutet med sitt ursprung i Palermo och Sicilien, därifrån de i allt högre utsträckning expanderat sitt nätverk under de senare åren. Idag pågår ett stort samarbete med aktörer världen över, så som Asien, Sydamerika, Östeuropa och Amerika. Dessa typer av samarbeten har framförallt vuxit fram under de sista 20 åren, och de brottsliga samfunden har mer och mer kommit att te sig som transnationella organisationer. Landgränser utgör inte längre ett hinder, utan verksamheten har med enkelhet kunnat sprida ut sitt nät oberoende av plats⁴.

Idag, som ett resultat av vår globaliserade värld, har de kriminella grupperna tillträde till det som förr enbart staten styrde över. Teknologin och utvecklingen har gjort det möjligt att agera fritt på egen hand, om det så gäller pengatransaktioner eller transportmöjligheter⁵.

1 Cornell, Svante-Swanström, Niklas, Transnationell brottslighet-ett säkerhetsshot, 2006, s.75.

2 Lupsha, Peter A, Transnational organized crime versus the nation-state, 1999, s.32.

3 Williams, Phil, Transnational criminal organisations and international security, 1999, s.105.

4 Ibid, s.96f.

5 Lupsha, Peter A, a.a., 1999, s.23.

De ägnar sig åt ett stort spann av verksamheter, från vapen- och droghandel till människosmuggling och pengatvätt. Kort sagt, kan det konstateras att de är del av allt där pengar cirkulerar och finns att tjäna⁶. Enbart kring droghandeln kretsar enorma mängder pengar, vissa uppskattningar uppgår till hela 500 miljarder US dollar, vilket skulle vara mer än pengaflödet runt oljan⁷.

1.2 Syfte och frågeställning

Många studier har tidigare bearbetat LCN och maffiaverksamheten i Italien, då ofta med Putnams perspektiv om det sociala kapitalets roll till dess uppkomst och framgång. Denna aspekt är intressant, men för att ha möjlighet att bidra med något nytt vill jag analysera LCN i ett annat sken, vilket förhoppningsvis kan skapa nya insikter till fenomenet. Av denna anledning har jag för intention att behandla gruppen, som den transnationella aktör, den faktiskt under en lång period har varit, redan innan globaliseringens intåg och trots sitt starka fäste på Sicilien.

Jag kommer att utgå ifrån Thomas Risse-Kappens teorier, som pekar på ett beroendeförhållande mellan den nationella och internationella politiska strukturen och transnationella aktörers funktion och framgång. Med detta som utgångspunkt ställer jag mig frågan: *Hur har Italiens nationella och internationella politiska strukturer påverkat LCN:s arbete?* Den politiska strukturen är ett oerhört brett begrepp, och mycket mer skulle kunna ingå i analysen, men jag kommer att välja att begränsa mig till Italiens framträdande decentraliseringsprocess på den nationella nivån, och globaliseringens intåg som den internationella. Därav blir mina underfrågor: *Innebar ett mer hierarkiskt politiskt system fördelar för LCN:s verksamhet, eller har de kunnat dra nytta av decentraliseringens ådra de senaste åren?* Och: *Vilken effekt har globaliseringen haft på den transnationella organiserade brottsligheten, och mer specifikt på LCN?*

1.3 Definitioner och uppsatsen struktur

Innan jag tar mig an analysdelen, vill jag definiera viktiga begrepp, som min text kommer att hantera. Organiserad brottslighet, är ett av dessa och definieras i en av FN-konventionerna som: *“brott vilka begås av en strukturerad grupp av tre eller fler personer, som existerar en längre tid, och som har skapats och arbetar i syfte att begå allvarliga brott för en direkt eller indirekt finansiell eller annan materiell*

⁶ Granville, Johanna, Crime that pays: The global spread of the Russian Mafia, 2003, s.452

⁷ Williams, Phil, a.a., 1999, s.99

vinning (art. 2a)”⁸. Vidare kan det vara intressant att ta upp deras definition av transnationella brott, vilket ett brott kan kallas när det: “(a) *begås i fler än ett land; (b) begås i ett land men planering och överseende av brottet äger rum i ett annat; (c) begås i ett land men involverar en organiserad kriminell grupp som är inblandad i brott i fler än ett land; eller (d) begås i ett land men har en substantiell effekt på ett annat (art. 3 § 2)*”⁹.

Med dessa begrepp förtydligade, kommer jag att fortsätta att presentera teoristrukturen i avsnitt 2, vilken formar och strukturerar min analys. Därefter följer i avsnitt 3, en diskussion kring metodval och upplägget av mitt tillvägagångssätt, samt av det material jag kommer att utgå ifrån. Under sektion 4 kommer jag att ge en historisk tillbakablick av LCN, del 5 inleds med en presentation av Italiens politiska struktur, vilket under 5.2 analyseras med hänsyn till LCN:s verksamhet. Sektion 7.1 diskuterar globaliseringen, vilket under 7.2 behandlas analytiskt kopplat till LCN. Avslutar gör jag med mina slutsatser i avsnitt 8.

⁸ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.14

⁹ Ibid, s.14

2 Teoretisk bakgrund

2.1 Risse-Kappens analys av de transnationella aktörerna

Utvecklingen har varit enorm de senaste hundra åren och våra referensramar har gång på gång flyttas allteftersom historien haft sin gång. Från att varje nationalstat fått se till sina egna intressen bäst de kunde, till kalla krigets blockpolitikens uppgång och fall, till dagens globaliserade gränslösa värld, med sina mäktiga transnationella aktörer. Statens auktoritet ifrågasätts allt tydligare och den nya globala ordningen, med sina högst liberala markandsfunktioner, kan komma att ställa nya krav på maktauktoriteten och deras agerande för att bibehålla samhällets stabilitet¹⁰. Trots klarheten i detta initierade paradigmskifte, är diskussionerna ännu vitt spridda och oenigheten förblir tydlig om vad som komma skall.

Thomas Risse-Kappen, som lyfter fram just de transnationella aktörerna i sitt verk "*Bringing transnational relations back in*" från 1995, hävdar att uppbyggnaden och strukturen av den bestämmande makten, på både nationell och internationell nivå, medverkar till hur stort spelrum dessa aktörer får och hur deras inflytande på samhället därifrån ter sig¹¹. Två studier i Risse-Kappens antologi når dock motsägande resultat diskuterandes den nationella nivån. Cameron har ståndpunkten, i sin fallstudie behandlandes EMU-samarbetet, att desto mer splittrad och decentraliserad staten ter sig, desto större utrymme skapas för de transnationella aktörerna att få sin röst hörd och agera¹². Evangelista är den som menar att ett motsatt förhållande råder, och påstår att ett hierarkiskt system erbjuder transnationella aktörer möjligheten att påverka i större utsträckning. Detta eftersom att de vid uppnådd kontakt, kan få tillträde till den absoluta toppen i samhället. Denna utvecklingen för dock även med sig ett mer decentraliserat samhälle, där de gränsöverskridande organisationerna till slut hindras i sin maktutövande roll p.g.a. för många steg till direkt påverkan på makthavarna¹³.

Med detta som utgångspunkt för min analys, ställer jag mig frågan kring Italiens politiska struktur för LCN:s framgång. *Innebar ett mer hierarkiskt*

¹⁰ McCann, Dermot, Global markets and national regulation: The protection of shareholder interests in Germany and Italy, 2007, s.73

¹¹ Risse-Kappen, Thomas, Introduction, 1995, s.33

¹² Cameron, David R, European economic and monetary union, 1995, s.76f

¹³ Evangelista, Matthew, Transnational relations in the USSR and Russia, 1995, s.154

politiskt system fördelar för deras verksamhet, eller har de kunnat dra nytta av decentraliseringens ådra de senaste åren? Möjligtvis har de haft förmågan att anpassa sig i och med utvecklingen och funnit nya metoder, vilka fungerar bättre med systemförändringen. Krasner menar att de transnationella aktörernas framgång gentemot staten kommer ur deras förmåga att anpassa sig institutionellt till det rådande klimatet och systemet inom staterna¹⁴.

På den internationella nivån, väljer jag att titta närmare på globaliseringsprocessen. De senaste 20 åren har den förändrat samhällsvillkoren, och dess betydande vikt gör den omöjlig att utelämna i diskussionen kring en transnationell aktör. Därav ställer jag mig frågan: *Vilken effekt har globaliseringen haft på den transnationella organiserade brottsligheten, och mer specifikt på LCN?*

Mina hypoteser lyder, som följer, att LCN dragit nytta av en decentralisering där de kommit nära regionfullmäktige och makten i Sicilien, varifrån de utgår med sin verksamhet, samt att globaliseringen stärkt de transnationella aktörerna och LCN gentemot staten.

Den politiska strukturen, nationellt och internationellt innefattar självklart mycket mer än diskussionen kring statens decentralisation och den pågående globaliseringen. Men som tidigare nämnts, tvingas jag dock att begränsa mig för att uppnå en överblickbar analys, samt resultat, vilka kan anses vara av intresse.

¹⁴ Krasner, Stephen D, Power politics and transnational relations, 1995, s.270f

3 Metod och material

Ansatsen att analysera La Cosa Nostra i samband med Italiens decentraliseringsprocess och globaliseringen medför en del svårigheter, eftersom detta inte tidigare har gjorts. Därtill är mitt ramverk, som behandlar LCN som en transnationell aktör, en ovanlig utgångspunkt. Trots den problematik, mina val har fört med sig, ser jag min analys vara fruktbar för framtiden. Mina ambitioner är inte att dra några långtgående slutsatser, utan istället att ge upphov till hypoteser, vilka i senare forskning kan testas ytterligare.

Positivismens tänkande kring och utnyttjande av orsak och verkan, med utförliga teorier av beroende och oberoende variabler, har i denna analys inte varit möjligt att följa¹⁵. Detta eftersom jag inte kan säkerställa att det är just decentraliseringen och globaliseringen som bidrar till en eventuell förändring för LCN, det omvända förhållandet skulle även kunna råda, dvs. att LCN själv har varit den som gett upphov till de båda processernas nya villkor. Mitt mål är istället att finna de tendenser och mönster som empirin tyder på med Risse-Kappens ramverk, för en ökad förståelse av fenomenet.

Som diskuterat i kapitel 2, kommer jag att utgå ifrån Thomas Risse-Kappens teorier kring transnationella aktörer. LCN är ingen typisk aktör Kappen har i åtanke för sin diskussion, men det innebär inte att analysen är irrelevant. Den kriminella organisationen fungerar, trots sitt starka fäste på Sicilien, främst som en transnationell aktör¹⁶, och teorin borde därför inte innebära några hinder. Ingångsporten skulle istället kunna innebära möjligheter att finna nya viktiga förhållanden kring de kriminella organisationerna, som andra undersökningar möjligtvis tappar bort med sitt angreppssätt.

Undersökningen är kvalitativt utformad, dock finns det en del inslag av kvantitativt material, eller resonemang där viss statistik lägger grund till en tolkning¹⁷. Jag tror att den kombinerade empirin, kan komplettera varandra väl och ge en mer mångdimensionell förståelse av fenomenet. Därtill kommer fördelen att de två olika typerna av material, om de visar på samma mönster, ökar analysens validitet eftersom de i en viss mån kontrollerar varandra¹⁸. Mitt fokus, som trots allt ligger på kvalitativt material, innebär svårigheter med att tolka informationen på ett lämpligt sätt, därav är kraven på försiktighet, i slutsatserna, av stor vikt¹⁹. Analysen är med andra ord hermeneutiskt utformad och

¹⁵ Marsh, David-Furlong, Paul, *A skin not a sweater: Ontology and epistemology in political science*, 2002, s.22f; Hopkin, Jonathan, *Comparative methods*, 2002, s.250.

¹⁶ Blickman, Tom, *The Rotschields of the mafia on Aruba*, 1999, s.55.

¹⁷ Stoker, Gerry-Marsh, David, *Introduction*, 2002, s.15.

¹⁸ Read, Melvyn-Marsh, David, *Combining qualitative and quantitative methods*, 2002, s.237.

¹⁹ Devine, Fiona, *Qualitative methods*, 2002, s.206.

objektiviteten omöjliggörs på så vis²⁰, men det ställer högre krav på systematiken, där allt material ska presenteras, ej enbart det som stärker mina resultat²¹; och en tydlighet som genomsyrar uppsatsen från första början, vilken begripliggör varifrån samtliga slutsatser härstammar²².

Eftersom tiden att färdigställa mitt arbete i stor utsträckning är begränsad till en kortare period är det enbart andrahandsmaterial som utgör grunden till min analys. Förstahandskällor, så som intervjuer och direkta observationer, erbjuder fördjupande och spännande möjligheter till att nå eftersträfvansvärda resultat, men det kan även öka risken för feltolkningar och svårigheter med forskningens systematik.

Arbetet är huvudsakligen av teorianvändande karaktär, där jag applicerar Risse-Kappens teoretiska ramverk på empirin kring LCN, men analysen kommer dock även att ha vissa teoriutvecklande drag²³, främst med tanke på de hypoteser min text avslutningsvis utmynnar i.

Det har skrivits mycket kring LCN och maffiaverksamheten, men tyvärr är det främst icke-seriös forskning och journalistiskt material som utgör den stora massan²⁴. Detta vakuum av tillförlitliga fakta försvårar mitt arbete och mina möjligheter att nå givande slutsatser, men det kan inte hindra de försök att skapa vetenskapligt baserade texter. De små pusselbitarna, jag kommer över, får tillsammans bilda min helhetsbild och grund, ifrån vilken, tillsammans med andra försök, en öppning av denna svårtillkomna sfär kan komma till stånd.

Med hänsyn till det ovan nämnda, är källkritiska reflektioner av yttersta vikt och det följer mig arbetet igenom. För att undvika möjliga fallgropar, använder jag mig uteslutande, förutom enstaka fakta ifrån dagspressen angående arresteringen av enskilda politiker, av vetenskapliga texter, vilket förhoppningsvis ökar tillförlitligheten av det producerade materialet.

Mitt tillvägagångssätt har följande upplägg: Till att börja med tittar jag på Italiens decentraliseringsprocess på ett mer generellt plan, därefter följer ett mer analytiskt angreppssätt i förhållande till LCN och den organiserade brottsligheten. På samma vis behandlar jag även globaliseringen.

Jag mötte på problematik i samband med klargörandet av hur just LCN, och inte hela den italienska organiserade brottsligheten i stort, påverkades av de två undersökta strukturförändringarna. Det var ändå av stor vikt för mig att begränsa analysen till enbart LCN, för att undvika felaktiga generaliseringar och förklaringsfaktorer, vilka i sin tur riskerar att ge ett mycket missvisande resultat. I nästkommande kapitel (kap.4), kommer jag att diskutera generaliserbarheten av LCN till andra kriminella grupper. Är den typisk, finns det stora möjligheter att de resultat jag når även gäller för andra organisationer, så som "La camorra" i Neapel eller "ndrangheta" i Calabria; eller är LCN så pass ovanlig att slutsatsen inte på något vis kan anses överförbar till de övriga brottsliga samfundet.

²⁰ Marsh, David-Furlong, Paul, a.a., 2002, s.26.

²¹ Bergström, Göran-Boréus, Diskursanalys, 2005, s.307.

²² Esaiasson et.al, Metodpraktikan, 2003, s.22.

²³ Ibid, s.97f.

²⁴ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.16f.

4 La Cosa Nostra i ett historiskt perspektiv

Sicilien har en lång tradition av korrupta samhällen, som lade grunden till LCN:s framgång. Men *maffia*, som term, kom till användning först efter 1860, med Italiens enande, som en benämning för den typ av verksamhet de ägnade sig åt. LCN växte sig starka i framförallt de mindre städerna och byarna på landet till en början, där kontakten, i och med närheten till människorna, lättare upprättades, men de lyckades även utvecklas i takt med samhällets modernisering och den därpå den följande urbaniseringen till storstäderna²⁵.

För en viss summa pengar säkrade folket sig, med maffians hjälp, sin framtid. Robert T. Anderson jämför betalningen med skatten, som staten inkräver, och i tider när denna auktoritet inte var stabil till den grad, som kunde önskas, uppfyllde maffian en garanti och ett täppte igen det tomrummet med sitt beskydd²⁶.

I dessa samhällen var släktskapsbanden redan av tradition ytterst starka och som ett led i detta skapades LCN:s organisation kring en familj. Därav följde ofta en naturlig och stark hierarki, efter vilken auktoriteten delades, fäder hade mer att säga till om än sina söner och brorsbarn, kusiner värderades på samma nivå som bröder etc. Familjekopplingarna höll, kort sagt, ihop gruppen och fick den att fungera på ett smidigt sätt²⁷.

De olika familjerna fungerar idag oberoende av varandra²⁸, även om den absoluta toppen av hierarkin återfinns på Sicilien, och dessa grupperna är garanterade särskilda fördelar gentemot resten av nätverket²⁹.

LCN spred tidigt sitt nätverk till övriga världen, där USA var ett av de första länderna i vilket de fick fäste. Redan under den sista delen av 1800-talet fanns där aktiva grupper, som kom att fungera mycket likt de intima familjerna på Sicilien, även om de först blev riktigt mäktiga på 1940-talet och därmed ändrade karaktär. Idag är de amerikanska LCN-grupperna högst institutionaliserade, och redan på 60-talet kunde LCN:s ledning i Chicago jämföras med den lagliga affärsverksamhetens framstående organisationer och företag³⁰.

Hela LCN har de senaste åren tydligt reformerats, med exempelvis ändrade perspektiv på lämpliga samarbetsparners. De är inte längre lika bundna att hålla

²⁵ Anderson, Robert T, From mafia to Cosa Nostra, 1965, s.302.

²⁶ Ibid, s.303f.

²⁷ Ibid, s.304f.

²⁸ Zhang, Sheldon-Chin, Ko-Lin, The declining significance of triad societies in transnational illegal activities. A structural deficiency perspective, 2003, s.479.

²⁹ Blickman, Tom, a.a., 1999, s.55.

³⁰ Anderson, Robert T, a.a., 1965, s.308f.

sig inom familjen, och detta har bidragit till ytterst flexibla och framgångsrika organisationer, vilka trots de ändrade förutsättningarna bibehållit den trygga stabilitet och den hierarkiska uppbyggnaden, som förenklar deras arbete³¹.

Den globaliserade nya världen har fört med sig ett massivt gränsöverskridande arbete för LCN, där de är inblandade i alla tänkbara verksamhetsområden. Det transnationella arbetet är dock inte nytt, precis som det amerikanska exemplet visar, men utvecklingen har gynnat de kriminella organisationerna som lättare samarbetar och det sker i mycket större skala mot förr³².

Genom alla år, prövningar och nya förutsättningar har LCN lyckats behålla sitt maktfäste och många skyller ofta detta faktum på staten³³. Relationen dem emellan kommer att vara central genom hela min analys, då deras inbördes kontakt speglar LCN:s karaktär och utveckling under såväl decentraliseringsprocessen som globaliseringen.

Innan jag tar mig an analysdelen av min uppsats, vill jag resonera kring LCN:s typiskhet för den organiserade brottsligheten i Italien och resten av världen. Detta är intressant med tanke på de kommande resultatens generaliserbarhet till andra kriminella grupper. Den sicilianska gruppen utgjorde på många vis, till en början, mönstret till hur de flesta kriminella organisationerna förr var strukturerade och arbetade. Idag ser vi dock en utveckling, som pekar mot ett mer jämnt nätverkssystem, i vilket ingen aktör kan anses mer betydelsefull än någon annan, och LCN:s hierarkiska struktur är nu för tiden förhållandevis ovanlig. Dock arbetar även denna gruppen i nätverk och bygger upp de samma med andra aktörer, men internt litar de fortfarande på en stark ledare som styr organisationen³⁴.

Med detta i åtanke, är det svårt att generalisera de slutsatser som uppsatsen utmynnar i, till andra kriminella aktörer, även om decentraliseringen och globaliseringen troligtvis kan ha påverkat dessa brottsliga organisationer på liknande vis.

³¹ Anderson, Robert T, a.a., 1965, s.309.

³² Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.26f.

³³ Cottino, Amedeo, Sicilian cultures of violence: The interconnections between organized crime and local society, 1999, s.103.

³⁴ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.30.

5 Italiens decentralisering av makten och La Cosa Nostra

5.1 Decentraliseringen i Italien

Detta kapitel kommer att analysera Italiens decentraliserings effekter på LCN:s verksamhet. Jag kommer att inleda med en kort historik av de senaste årens utveckling i anknytning till ämnet, och i följande avsnitt gå djupare in på processens samverkan med den kriminella gruppen.

En decentralisering av makten innebär ett skifte där större befogenheter ges till lägre enheter i samhället, och att deras rättigheter att styra över sina angelägenheter på så vis blir större. Rod Hague och Martin Harrop definierar det så här: “*central government functions are executed by subnational authorities*”³⁵. Denna utvecklingen har karakteriserat Italien, som många andra europeiska länder, sedan 1990-talet och fram till våra dagar³⁶, och en till den graden framträdande politisk förändring, innebär troligtvis stora konsekvenser för resten av samhället. Min analys kommer att undersöka om decentraliseringsprocessen kan ha förändrat den organiserade brottslighetens roll i Italien och hur utvecklingen kan ha påverkat de kriminella aktörernas arbete, funktion och möjligheter.

5.1.1 Det politiska systemet och dess vardag

Den ekonomiska eliten har, fram till dessa dagar och till viss mån än idag, dominerat den italienska marknaden. Relationerna mellan politiker, bankväsendet och affärsvärlden har länge varit viktiga inom den italienska staten³⁷. Silvio Berlusconi, som äger fotbollsklubben Milan, och än mer kontroversiellt det nationella TV-bolaget RAI³⁸, är bara ett av många exempel. Som anledning av detta elitistiska system, såg Romano Prodi det som sitt mål att öppna upp

³⁵ Hague, Rod-Harrop, Martin, Comparative government and politics. An introduction., 2004, s.236.

³⁶ Bordignon, Massimo, Some theses on Italian fiscal federalism, 2005, s.211.

³⁷ McCann, Dermot, a.a., 2007, s.87ff.

³⁸ Hague, Rod-Harrop, Martin, a.a., 2004, s.198.

systemet, under slutet av 90-talet, och på så vis, med hjälp av globaliseringens liberala krafter, tillåta en större konkurrens. Han möttes av en hård kritik, men utvecklingen fortsatte i samma riktning även under Berlusconi's makter under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet³⁹. Med Prodis reformer tog debatten kring decentraliseringen på allvar fart, och den är alltjämt idag het.

Italiens administrativa makt är delad mellan staten, regionerna, provinserna och kommunerna⁴⁰. De lägre nivåerna har under de senaste åren tilldelats stort inflytande över landets styre, efter framförallt de flera författningsändringar från det sena 1990-talet, och den, i många avseenden, mest betydelsefulla från 2001⁴¹, blev detta en obestridbar realitet. Regionernas makt innebär idag, att allt som inte uttryckligen står skrivet i författningen är deras angelägenheter. Mer specifikt för det med sig ett ansvar för allt som inte rör statens ännu obestridliga frågor, dit utrikespolitiken, valutan, immigrationen och några få övriga intresseområden kan räknas⁴².

Några av regionerna tilldelades en speciell status i författningsändringen 2001, vilket yttrade sig i ännu större rättigheter för sina egna angelägenheter, i förhållande till de övriga områdena. En av dessa var LCN:s hemort, Sicilien⁴³.

Utvecklingen idag går emot en ännu större decentralisering. Vi har de senaste åren, och fortfarande idag, sett staten ge regionerna än större utrymme och makt. Idag ser vi därtill allt större tendenser till att makten förflyttas ner ännu ett steg ifrån regionerna till de än mer lokala nivåerna i samhället, kommunerna⁴⁴.

I följande avsnitt kommer jag att utveckla de eventuella sambanden mellan decentraliseringsprocessen och LCN:s position i samhället.

5.2 Decentraliseringen och La Cosa Nostra

Världsbankens, samt Fisman och Gattis, genomförde en studie, där de undersökte sambandet mellan korruption och decentralisering, och deras fynd visar på ett starkt negativt samband mellan statens förflyttande av makten till lägre nivåer och hur korrupt samhället är (mellan 3 och 5 standardavvikelser på alla undersökta år mellan 1980-95). Resultatet kan alltså tolkas som, att desto mer utspridd makten är i samhället, desto mindre korruption förekommer⁴⁵. Detta skulle med andra ord, med hänsyn till LCN betyda att de förlorar på utvecklingen Italien idag påbörjat. Dock ska man inte dra för stora slutsatser ifrån resultaten, studien gjordes på ett

³⁹ McCann, Dermot, a.a., 2007, s.89.

⁴⁰ Bordignon, Massimo, a.a., 2005, s.222.

⁴¹ Pedone, Antonio, Italy's changing intergovernmental fiscal relations: Trends and prospects, 2005, s.166.

⁴² Governo Italiano, La costituzione della repubblica italiana, Titolo V, art.117.

⁴³ Governo Italiano, La costituzione della repubblica italiana, Titolo V, art.114&116.

⁴⁴ Rey, Guido Maria, Economic policy and institutional decentralization, 2005, s.187f.

⁴⁵ Fisman, Raymond-Gatti, Roberta, Decentralization and Corruption: Evidence across Countries, s.3,16.

stort antal länder, utan hänsyn till staters övriga olikheter, som historik, övrigt förd politik, ekonomisk situation etc., men sambandet är onekligen intressant, med hänsyn till min undersökning. Med denna bakgrund vill jag nu titta närmare på just Italiens senare tids utveckling, och se ifall samma mönster Fisman och Gatti fann, kan urskiljas när enbart denna staten står i fokus.

5.2.1 La Cosa Nostra i staten

Den kriminella marknaden fortgår parallellt med den lagliga, den verkar t.o.m. tillsammans med den samma och ofta är den nära institutionellt knuten⁴⁶. De bryter med sin verksamhet, ner de politiska institutionerna, som inte längre handlar efter befolkningens behov, utan efter personliga intressen⁴⁷.

LCN har just så, tagit sig in i politiken i Italien och skapat sig bredare möjligheter. Mutor, hot och reella attacker mot politiker, journalister, och rättsväsendet har bäddat för ett klimat, i vilket maffian har kunnat existera vidare och nå framgång⁴⁸. Samtidigt skriver "Il Ministero dell' Interno"(inrikesministeriet), i sin rapport 2005 angående landets säkerhet, att LCN fortfarande, med rötter sedan sin tillkomst, söker att inte rubba den italienska statens stabilitet med sin verksamhet⁴⁹. Visserligen är LCN:s, som andra kriminella grupper, mål inte politiska, utan ekonomiska⁵⁰, men i ett samhälle där statens våldsmonopol har utmanats⁵¹ och politikerna agerar efter särintressen, vill jag ändå påstå att LCN har bidragit till en instabil italiensk demokrati.

Deras nära kopplingar till staten och förmåga att ta sig in i de beslutsfattande organen på lokal, regional och nationell nivå ledde in i det blodiga 80-talet, när poliser, advokater, journalister, civila m.fl., i hela landet, men framförallt på Sicilien, fick sätta livet till för maffians maktspel⁵². Det finns t.o.m. uppgifter ifrån 80-talet där statens hemliga säkerhetsstyrkor upprättat en komitee, med ansvar att sköta kommunikationen av viktig information till de kriminella organisationerna⁵³.

Med hänsyn till detta frågar jag mig hur LCN har berörts av decentraliseringen. De har under många år varit mäktiga, redan innan den stora förflyttningen av makten inleddes, vilket tyder på att vare sig ett starkt centraliserat samhälle, eller ett idag motsatt decentraliserat, har hindrat gruppen från att växa sig starka och utöva inflytande. Ändå har det huvudsakligen varit på Sicilien de tagit plats på den italienska marknaden, där de har kunnat bidra till ett

⁴⁶ Naylor, R.T, From cold war to crime war: The search for a new 'national security' threat, 1999, s.43.

⁴⁷ Levitsky, Melvyn, Transnational criminal networks and international society, 2003, s.235.

⁴⁸ Ibid, s.232.

⁴⁹ Il Ministero dell' Interno, Stato della sicurezza in Italia, Rapporto annuale 2005, s.17.

⁵⁰ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.14.

⁵¹ Naylor, R.T., a.a., 1999, s.43.

⁵² Williams, Phil, a.a., 1999, s.108.

⁵³ Naylor, R.T., a.a., 1999, s.45.

klimat, inom vilket de kan existera visare och utöva sin verksamhet i förhållandevis lugn. Med detta i åtanke, underlättas kanske LCN:s verksamhet av den strukturella omfördelningen av makten, eftersom de med ens kommer den och de politiska institutionerna, genom vilka de kan utöva påverkan, närmare. Mellan 1997 och 2001 upplöstes 7 st kommunstyrelser på Sicilien p.g.a. uppdragandet av LCN:s starka inflytande på instansen, och uppgiften för nästkommande fyra-årsperiod är 8 st⁵⁴. Även om det är svårt att tolka siffrorna utan jämförande statistik för andra år och andra regioner, kan slutsatsen dras att den kriminella aktören även på senare år har tagit plats på den italienska politiska arenan.

Viktigt att förstå i analysen av Italiens politiska system är att, de italienska regeringarna länge har varit instabila och tvingats konstrueras av flera partier, då ensam majoritet har varit en omöjlighet i den fragmenterade politiska vardagen. Detta innebär i sin tur att möjligheterna är många, där de olika aktörerna kan lägga in sitt veto och påverka en pågående förändring⁵⁵. Med andra ord, trots att makten förr var centraliserad till Rom, var aktörerna många som skulle enas kring ett beslut. Realiteten medförde stora konsekvenser, en regering med svag handlingskraft och oförmåga att nå resultat. För LCN:s arbete, kan det spekuleras i att systemet fick positiv effekt, eftersom staten svårligen enades, och kunde stå emot trycket maffian utgjorde. Organisationen hade även möjligheten att, med relationer till enbart ett antal politiker, stoppa en lagändring, som kunde bli ett framtida hot för deras verksamhet. Det tidigare systemet innebar i och för sig, med liknande resonemang, även svårigheter att införa gynnande förändringar i samhället för de kriminellas verksamhet, eftersom de var tvungna att påverka en bred massa av politikerna för att få dessa att komma till stånd.

Problematiken, som genomsyrade Italiens politiska system, när staten i större utsträckning var centraliserad, var att de lokala organen under årets gång, utan större planering krävde extra bidrag för sina projekt och vem som medgavs dessa krav styrades inte alltid av Italiens befolknings generella intresse. Exempelvis fick Milanos borgmästare, med anledning av nära band till premiärministern extra pengar till sin utbyggnad av stadens infrastruktur. Diskretionen kring pengautbetalningarna var hög⁵⁶, men man kan fråga sig om det inte hände att även LCN emellanåt kunde åtnjuta fördelar, precis som Milanos borgmästare.

Italiens meste premiärminister (sjufaldig) och den till like kristdemokraten, Giulio Andreotti, har vid åtskilliga tillfällen ställts inför rätta för maffiabrott (knuten till LCN). Under hans maktperiod, 1950-talet ända in på 90-talet, var rädslan för kommunisterna, som ansågs vara ett alltför stort hot enligt bl.a. just kristdemokraterna, överhängande. Kampen om vilken aktör som skulle få överhanden i Italien var av stort intresse, därtill pågick kalla kriget parallellt under många år. Maffian, framstod med denna bakgrund, som det bättre alternativet och fick representera motsatsen till de vänsterextrema grupperna⁵⁷. De blev vapnet

⁵⁴ Ministero dell'Interno, Stato della sicurezza in Italia, 2005, s.25f.

⁵⁵ McCann, Dermot, a.a., 2007, s.92.

⁵⁶ Bordignon, Massimo, a.a., 2005, s.217,221.

⁵⁷ Lupsha, Peter A, a.a., 1999, s.24f.

mot kommunismen, man fruktade så starkt⁵⁸. Andreotti såg alltså en egen vinning med att använda sig av maffian för att uppnå sina mål och skapa sig en stabil ställning i landet. Med anknytning till Risse-Kappens diskussioner, gynnades LCN när de lyckades få Andreottis intresse, och på så vis nå den absoluta makten i samhället, utan att behöva passera alla de mellansteg de lokala beslutande organen idag utgör.

5.2.2 Italien och La Cosa Nostra i kris

Diskussionen ovan visar hur den styrande makten under långa perioder varit instabil, men det som drev den första republiken till sitt nederlag, hävdar Riccardo Pelizzo och Salvatore Babones, vara maxi-processen 1987, *mani-puliti*. Detta var rättegången mot LCN:s nätverk, vilken ställde hundratalet maffialedare inför rätta, fängslande och dömande de samma⁵⁹. Vad tillät egentligen denna utvecklingen? Klimatet hade under många år varit hårt, framför allt på Sicilien, men först nu reagerade man på allvar. Chocken i och med mordet på Giovanni Falcone 1992, anti-maffia domaren ansvarig för den nyss diskuterade rättegången, fick folket att blossa upp emot den pågående utvecklingen och staten var tvungen att ingripa för att uppnå en nödvändig förändring⁶⁰. Tillsammans med det politiska och ekonomiska kristillståndet ledde dessa skeenden till den intensiva decentraliseringsdebatt, som skulle komma att förändra landet under de kommande åren⁶¹.

Drastiska förändringar av det interna politiska klimatet inledde 90-talet. Partisystemet föll, till en början med kommunistpartiets (PCI) upplösning 1992, och kort därefter följde även socialisterna och kristdemokraterna samma mönster⁶². Det senare partiet hade under många decennier varit det dominerande. Förutom deras uppbyggade samröre med LCN (se ovan), var de kända för att ge sina partianhängare fördelar, så som jobb och nödvändiga kontrakt. Kristdemokraternas agerande och de instabila regeringarna lamslog under många år den politiska utvecklingen i Italien⁶³ och när hela det italienska partisystemet väl föll, skapades enorma problem i det italienska samhället. Nätverket, mellan de politiska partierna och industri- och finansvärlden, som hållit ihop det politiska systemet, splittrades och tillsammans med de ekonomiska bekymmerna var behoven av förändring ofantliga⁶⁴. Dominansen av insider-affärer mellan Italiens

⁵⁸ Naylor, R.T., a.a., 1999, s.53.

⁵⁹ Pelizzo, Riccardo-Babones, Salvatore, The political economy of polarized pluralism, 2007, s.62f.

⁶⁰ Blickman, Tom, a.a., 1999, s.54ff.

⁶¹ Pedone, Antonio, a.a., 2005, s.166,175f.

⁶² Pelizzo, Riccardo-Babones, Salvatore, a.a., 2007, 62f; Baccaro, Lucio-Lim, Sang-Hoon, Social Pacts as Coalitions of the weak and moderate: Ireland, Italy and South Korea in comparative perspective, 2007, s.29.

⁶³ Hague, Rod-Harrop, Martin, a.a., 2004, s.198.

⁶⁴ McCann, Dermot, a.a., 2007, s.88.

mäktiga män är idag fortfarande levande, trots Prodis liberaliseringsreformer på 90-talet, som krisen kom att öppna för⁶⁵.

Tidpunkten var alltså problematisk för både staten och LCN. Den kriminella organisationen tvingades till en omstrukturering, med sina ledare bakom galler, och staten likaså. Eventuellt gjorde detta att LCN parallellt kunde följa staten i deras utveckling, när de ändock behövde förnya sig för att överleva.

Statens kristillstånd ledde in i viktiga förändringar, därav bl.a. ett närmade av euron och EMU-samarbetet. Den svaga karaktären, av regeringen, gjorde de inkapabla att handla på egen hand och de lämnades tvunga att lita på andras stöd. Samtidigt, eller strax därefter, vidareutvecklades Italiens problemfyllda tid. Sju ministrar tvingades avgå ifrån sina poster, med betydande korrupsionsanklagelser, och ytterligare 200 ifrån parlamentet utreddes med anledning av samma misstankar⁶⁶. Ett behov följde av att öppna upp markanden, och på så vis även ett uppgivande av makten till fler aktörer än staten. Maktdecentralisationen inleddes och lösningarna kunde inte på samma vis som förr nås unilateralt⁶⁷. Utvecklingen pekade, med ovan sagda alltså, både till ett centraliserande, med EMU-samarbetet i åtanke, och ett förflyttande av makten till de lägre nivåerna⁶⁸. I båda fallen avsåg staten sin makt till fördel för andra instanser.

Korrupsionsanklagelserna visar att särintressena i detta skede på många vis styrde den absoluta toppen i samhället, men hur just LCN:s roll såg ut är omöjligt att säga, enbart att klimatet upp till den här tidpunkten visar på tendenser att ha fungerat gynnsamt för den typ av verksamhet LCN ägnade sig åt. Systemet, ur vilket korrupsionen härstammar är ytterst komplext. Det innefattar många aktörer och målsättningar är varierande, i vilket politiker, företag och de byråkratiska mellanhänderna, som förenklar transaktionen alla spelar sin speciella roll⁶⁹. Samtidigt är det maffians fundamentala arbetsmetod för att uppnå sina mål. Mellan 2001 och 2005 fann man 16.610 fall av detta brott och 20.063 personer kom att sägas upp, vilket var en ökning på ca 15% sedan den tidigare fyra årsperioden⁷⁰. Om detta beror på att korrupsionen varit mer frekvent använd, eller att kampen emot denna typ av brottslighet tas på större allvar är omöjligt att säga. Dock är det intressant att notera, med tanke på att perioden 2001 till 2005 hittills är den mest betydelsefulla tiden för decentraliseringens strukturella förändringar.

I senatens rapport 2002 hävdas att de senaste arresteringarna och tillslagen mot LCN, den mest omdebatterade av ledaren Provenzano, som tillfångatogs 2007⁷¹, har satt dem i en besvärlig situation, vilken tvingat fram ett nytänkande och en större flexibilitet. Den mest tydliga förändringen i organisationens struktur är förmodligen ledarens avstånd till resten av rörelsen, vilket kraftigt ökat, och

⁶⁵ McCann, Dermot, a.a., 2007, s.91.

⁶⁶ Baccaro, Lucio-Lim, Sang-Hoon, a.a., 2007, s.29f.

⁶⁷ Ibid, s.29,38.

⁶⁸ Pedone, Antonio, a.a., 2005, s.166.

⁶⁹ Chang, Eric C.C.-Golden, Miriam A., Electoral systems, district magnitude and corruption, 2007, s.120.

⁷⁰ Ministero dell'Interno, Stato della sicurezza in Italia, 2005, s.30.

⁷¹ Ministero dell'interno, Rapporto sul fenomeno della criminalità organizzata, relativo all'anno 2002, s.142.

den därpå förståeliga följande "ensamheten" för de olika "familjerna". De tvingas agera på egen hand i större utsträckning och själv skapa det kriminella klimat, i vilket de kan upprätthålla sin verksamhet. Detta, hävdas i rapporten, ha lett till ett alltmer korrupt samhälle och en större spridning av de kriminella aktiviteterna⁷², vilket kanske är förklaringen till siffrorna jag tog upp ovan.

5.2.3 Regionerna, EU och Sicilien

Regionerna innehar, som tidigare diskuterat, ett stort maktredskap, vilket kom att bli än större i och med författningssändringen 2001, där regionernas utveckling lättare kunde anpassa sig med den europeiska⁷³. EU:s "European Development Fund" ger regionerna möjlighet att direkt söka bidrag till sina projekt, utan inblandning av staten⁷⁴. I utvecklingen där dessa beslutande organ blir allt viktigare⁷⁵, kan LCN, genom ett tillskansande av makt i Siciliens politiska instanser, vara med och påverka flera aspekter av samhället och t.o.m. nå den absoluta makten i Europa, utan att behöva ta sig igenom staten först.

Centraliseringen, där EU tagit en än större roll, har även medverkat till att maffian fått fotfäste i Europa. Kristdemokraten, Salvo Lima den andre, var under många år del av Europaparlamentet, och denne samme man kan kopplas till Toto Riina, en av ledarna för LCN. Med ursäkt för stöd till det italienska jordbruket drog han in enorma mängder pengar till maffiaverksamheten, pengar, vilka var ämnade det italienska folket⁷⁶.

Inom den italienska staten skiljer sig de politiska institutionerna starkt åt i effektivitet och åtgärder från region till region, i vilket de södra delarna presterar betydligt sämre mot de norra⁷⁷. De agerar inte enligt ett förutbestämt mönster, utan reaktionen på diverse händelseförlopp kan variera väsentligt. Aktörer kan dra nytta av olika situationer inom institutionerna och skapa sig fördelar, vilket utnyttjas med varierande framgång⁷⁸.

Vad som pekar på LCN:s inflytande på makten i de sicilianska beslutsfattande organen är arresteringen av Siciliens vice-president, Bartolo Pellegrino, april 2007, för samröre med maffian. Presidenten för anti-maffia kommissionen, Francesco Forgione, uppmanar i ett uttalande därefter de folkvalda partierna att titta över sina personvalslistor en extra gång inför nästa regionval, för att strypa maffians pengatillgångar, och på så vis en gång för alla komma till rätta med problematiken⁷⁹.

⁷² Ministero dell'interno, Rapporto sul fenomeno della criminalità organizzata, relativo all'anno 2002, s.13.

⁷³ Constantelos, John, Interest group strategies in multi-level Europe, 2007, s.42.

⁷⁴ Hague, Rod-Harrop, Martin, a.a., 2004, s.238.

⁷⁵ Constantelos, John, a.a., 2007, s.50.

⁷⁶ Lupsha, Peter A., a.a., 1999, s.45.

⁷⁷ Hague, Rod-Harrop, Martin, a.a., 2004, s.92.

⁷⁸ Constantelos, John, a.a., 2007, s.44.

⁷⁹ Repubblica.it, Mafia: Forgione, in Sicilia legami con la politica, 2007.

Med denna bakgrund, kan man med förhållandevis stor säkerhet fastställa att LCN har tagit sig igenom 90-talets kris och än en gång vuxit sig starka, även om det inte har en lika påfallande eller tydlig roll i samhället som under 80-talet. Klart är dock att de kommit åt den högsta makten inom regionen, därifrån de i hög grad, med de senaste årens decentraliseringsprocess, kan påverka förutsättningarna för sin verksamhet.

6 Globaliseringen och La Cosa Nostra

6.1 Globaliseringen

Detta kapitel kommer att ta upp globaliseringens relation till LCN, och kommer att inledas med en kort introduktion till begreppet globalisering och i nästkommande avsnitt, 6.2, följs det upp av en mer analytisk text anknyttande den kriminella gruppen.

Krasner skriver: "*globalization is not new, challenges to the authority of the state are not new, transnational flows are not new*", men samhället idag är betydligt mer komplext med regionala sammanslutningar, som EU, internationella terroristorganisationer, en kraftig ökning av handel och utbyte av tjänster mellan olika länder⁸⁰, och således, av intresse för mig, en förändrad spelplan för den organiserade brottsligheten.

Begreppet *globalisering* kan innebära mycket, alltifrån ett gränslöst samhälle med en ökad kontakt över landgränserna, utan tydliga hinder, vilka förr begränsade det internationella samarbetet, till ett spridande av kunskap och teknik världen över och likaså utbredningen av fenomen, som kapitalism och byråkratisering⁸¹. Fenomenet är kort sagt brett och kan innebära mycket, men jag kommer framför allt att fokusera på de ökade möjligheterna den nya tekniken har fört med sig och det alltmer öppna samhället vi idag lever i.

6.2 Globaliseringen och La Cosa Nostra

6.2.1 La Cosa Nostra:s fördelar gentemot staten

De senare årens utveckling har fört både staten och brottslingarna framåt, men Phil Williams, menar att de kriminella organisationerna gynnas mer av

⁸⁰ Hague, Rod-Harrop, Martin, a.a., 2004, s.25.

⁸¹ Scholte, Jan Aart, *Globalization. A critical introduction*, 2000, s.15f.

förändringarna globaliseringen inneburit för samhället. De har under de senare åren därav tillskansat sig ett klart försprång över staten. Orsakerna till hans ståndpunkt är många. Först och främst, ser de inga byråkratiska eller juridiska hinder för sitt agerande, vilket delvis medför att de utan svårigheter kan använda sig av både mutor och våld. Vidare har de större förutsättningar till flexibla och snabba lösningar vid mötet av problem, så som lagändringar eller skärpta kontroller. De genomför med de rådande omständigheterna idag, en omorganisation eller flytt av utposter utan problem och med ytterst lite ansträngning. Denna följsamhet visade bl.a. LCN när de stötte på skärpta regler, vilka berörde deras kokainsmuggling från Centralamerika, och med detta flyttade sin bas ifrån Bahamas till Mexico, därifrån införseln till USA underlättades⁸².

De brottsliga organisationerna har utöver detta en större möjlighet att agera på egen hand, utan statens inblandning, eftersom de idag, med sin tillgång till de resurser som enbart staten förr styrde över, kan verka betydligt självständigare⁸³.

Staten ser ytterligare problem, gentemot dessa grupper, i sitt säkerhetsarbete, eftersom de kriminella organisationernas ansvariga skyddas väl av sina medarbetare, vilket starkt försvårar möjligheten att urskilja sanningen och komma till botten med problemen⁸⁴. Vad som därtill förhindrar en lösning, är den centrala förändringen den organiserade brottsligheten de senare åren har genomgått. Arbetet sker idag enligt en allt tydligare nätverksstruktur, vilket betyder att de kriminella aktörerna allierar sig med bäst passande partner för varje tillfälle. Detta får konsekvensen att den ledarna svårligen ertappas, istället kommer man åt de mindre grupperingarna eller en av många affärsuppställningar, vilka kan offras och snabbt kan ersättas av andra⁸⁵. Den nya strukturförändringen och den plötsligt mycket stora marknaden behöver dock inte enbart ha fungerat positivt för LCN. När de under tidigare perioder åtnjutit fördelar med att ha varit den dominerande gruppen inom den organiserade brottsligheten världen över, kan konkurrensen, den lättillgängligare öppna marknaden medförde, ha pressat sicilienarna. Avtalen knöts inte längre för några långa perioder, utan samarbetspartnerna varierade från gång till gång, efter de som ansågs bäst anpassade, därav kan LCN:s tidigare givna förtjänster riskerats. Samtidigt är det omvända förhållandet möjligt, att de kunde nå framgång genom att den organiserade brottsligheten i stort ökade och de fler till antalet brottsliga grupperingarna enbart innebar fler handelspartners. Hur det verkligen ligger till är svårt att utröna, men de senaste årens starka position för LCN tyder på att de åtminstone inte skadats till någon högre grad av globaliseringens nya villkor.

LCN är en mycket intimt knuten organisation, men ändå känner väldigt få till något om andras uppgifter och verksamheten i ett större perspektiv⁸⁶, därtill har fenomenet "omertå", oviljan att samarbeta med staten och rättsväsendet, som i

⁸² Williams, Phil, a.a., 1999, s.99ff.

⁸³ Lupsha, Peter A., a.a., 1999, s.23.

⁸⁴ Ibid, 99ff.

⁸⁵ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.7f.

⁸⁶ Blickman, Tom, a.a., 1999, s.55f.

många år speglat det sicilianska samhället⁸⁷ tillsammans bidragit till att deras nätverk visat sig vara oerhört svårt att lösa upp för att nå en slutgiltig lösning.

Globaliseringen, under slutet av 1980-talet och början av decenniet därpå, anses av vissa vara det som satte press på staten och mer specifikt på de då dominerande kristdemokraterna i Italien, vilket senare även ledde till partiets fall. Kristdemokraterna var beroende av ett visst nätverk av aktörer och personer för att behålla sin ställning i landet, och när marknaden blev en enda, förlorade de detta stöd⁸⁸. Spekuleras kan att LCN eventuellt var en av dessa aktörer, av vilka partiet var beroende för sin fortsatta existens, detta som ett led i det klargjorda 40 år gamla samarbetet aktörerna emellan⁸⁹. Den kriminella gruppen gynnades, som ovan diskuterat, istället av den öppnare marknaden och var möjligtvis inte längre i behov av kristdemokraternas uppbackning, då de nya villkoren på många vis förenklade deras tillvaro. Det finns dock inga belägg som visar att detta var fallet, och med all säkerhet var anledningarna till partiets fall fler än deras koppling till LCN, om det överhuvudtaget spelade någon roll. Därav kan dessa resonemang inte fungera som annat än hypoteser, även om de båda aktörerna bevisligen fungerade mycket intimt under en lång period⁹⁰.

Organiserad brottslighet behöver inte innebära ett hot mot statens fortgående auktoritet eller funktion. Eftersom målen består av ekonomisk vinning och inte politisk, utmanar sällan organisationerna statsmakten på ett direkt sätt. De kan t.o.m. bidra till ett tryggande av en stats ekonomiska stabilitet och dess finanser⁹¹. Världens regeringar och finansiella institutioner försöker inte idag på allvar att skilja de rena ifrån de smutsiga pengarna. Den ekonomiska säkerheten går före och vikten att skapa sig ett förråd av utländsk valuta är av större importans än misstankarna om kapitalets mörka härkomst⁹². Stephen D. Krasner noterar även detta, och skriver att de transnationella organisationer inte ska tolkas som enbart ett hot mot staten, de kan även bidra med tillväxt, kapital och nya idéer. De för in viktigt kapital i samhället som gör de nationella bankerna, och därmed även staten, framgångsrika. Här finner vi troligtvis grunden till att stater inte eftersträvar restriktioner och hårdare kontroll på pengaflödet över gränserna⁹³.

Detta skapar betydande problem för staten att komma till rätta med den organiserade brottsligheten, och de gör sig själva, på många vis, till synes en otjänst i att se genom fingrarna. Med denna acceptansen, frågar jag mig om staten någonsin har möjlighet att komma ikapp de kriminella. När statens behov av dessa aktörer ännu är levande, har jag svårt att tro att en lösning kan komma till stånd.

Svante Cornell och Niklas Swanström hävdar, inte bara att de kriminella aktörerna har fördelar gentemot staten, men även att staterna inte tagit till sig och

⁸⁷ Cottino, Amedeo, a.a., 1999, s.105.

⁸⁸ Hague, Rod-Harrop, Martin, a.a., 2004, s.198.

⁸⁹ Lupsha, Peter A., a.a., 1999, s.32.

⁹⁰ Blickman, Tom, a.a., 1999, s.58; Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.43; Lupsha, Peter A., a.a., 1999, s.32, 24f.

⁹¹ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.22ff.

⁹² Naylor, R.T., a.a., 1999, s.51.

⁹³ Krasner, Stephen D, a.a., 1995, s.268f.

dragit nytta av globaliseringsprocessen som de brottsliga organisationerna⁹⁴. För att komma till rätta med den ständigt ökande problematiken krävs det en koordination av polis- och säkerhetsarbete och en utökad följsamhet, som de kriminella utvecklats under de senare åren. Gränserna måste öppnas, och samarbetet utvecklas mellan de olika länderna, annars kommer de kriminella alltid att ligga steget före staten⁹⁵.

6.2.2 De kriminella verksamhetsområdena

Omställningen där de kriminella organisationerna blivit allt mäktigare transnationella aktörer har dessutom fört med sig en förändring av den typ av brottslighet de ägnar sig åt och de områden, inom vilka de dominerar. De har idag skapat sig en roll inom sportindustrin, hotellbranschen, bankväsendet, bostadsmarknaden, säkerhetsstyrkor, IT-branschen etc. Trots detta, ägnar de sig fortfarande åt de traditionella brotten, så som droghandel och vapensmuggling, och deras medel, för att utöva påverkan, karaktäriseras dock ännu av rån, korruption, mord och kidnappning. De har idag både kontakterna och kapitalet för att använda sig av sin makt i den multinationella affärsvärlden och dessutom inom statsmaktens bestämmande organ⁹⁶. LCN:s möjligheter att påverka samhället, kan med andra ord som en följd av detta resonemang och globaliseringen, ha utökats, inte bara i Italien utan världen över. Med fler kontakter och större tillgång till pengar kan förutsättningarna ha förbättrat LCN:s villkor att verka.

Pengatvätten introducerade LCN, och på den tiden ”bossen” Meyer Lansky, i det amerikanska samhället, genom vilken de bibehöll sin mäktiga position i samhället och gjorde organisationens förtjänster ”lagliga”. Via sina kontakter med kasinoindustrin i Las Vegas, ”legitimerade” de den kriminella verksamheten och än idag är relationerna, aktörerna emellan, varma. Peter A. Lupsha menar, att maffians arbete, inom denna bransch idag, är oerhört svårt att komma till botten med, eftersom den täcks upp väl av skyddande förgrundsmän, vilka gör all vidare undersökning omöjlig. Lansky’s del av denna verksamheten, är idag enbart en mycket liten del av den oerhörda industrin, pengatvätten utgör världen över. Nu för tiden fungerar det för det mesta dessutom enklare, elektroniskt, men ändå frekvent med väl vetandes affärsmän, vilka representerar ”den lagliga sidan” och på så vis förenkar aktionen⁹⁷.

Narkotikahandeln har alltid varit ett transnationellt problem, redan innan globaliseringen tagit vid på allvar. Kriminella aktörer från olika länder, med olika ansvarsområden, har kommit att samarbeta genom diverse avtal. I Italien är aktörerna på drogmarknaden de traditionella grupperna, LCN; la camorra,

⁹⁴ Cornell, Svante-Swanström, Niklas, a.a., 2006, s.28.

⁹⁵ Vigna, Piero Luigi, Fighting organized crime, with particular reference to mafia-crimes in Italy, 2006, s.527.

⁹⁶ Lupsha, Peter A., a.a., 1999, s.36f.

⁹⁷ Ibid, s.36f.

‘ndrangheta och den pugliesiska organiserade brottsligheten, vilka även kontrollerar stora delar av den utländska arenan. Det är inte bara de lagliga gränsöverskridande handelsavtalen som ökat de senare åren, så har även de internationella avtalen mellan de olika kriminella nätverken⁹⁸ och kopplingarna mellan grupperna har idag blivit än mer synbara. LCN kan kopplas till “the Cali Cartel” i Colombia, där de i utbyte av hjälp att ta sig in på heroinmarkanden i New York säkrade sitt eget kokainarbete i Europa. Ytterligare finner man länkar till den ryska maffian, vilka verkar utvecklas till en allt större samarbetspartner, Japan är intressant i samand med LCN:s pengatvättsaffärer etc. etc.⁹⁹.

6.2.3 Statens motstånd

Mycket pekar på statens oförmåga gentemot de kriminella organisationerna, men trots detta har vi, under de senare åren, sett polisens större tillslag emot deras form av brottslighet. I Italien är ett av exemplena, det markant ökade beslagtagandet av illegala droger mellan 1997 och 2001, där siffrorna, 111,8% för heroin och 60,8% för kokain karaktäriserar trenden¹⁰⁰. Statistiken visar på en annan verklighet, mot de i övrigt presenterade förbättrade villkoren för brottslingarna. Hur kan, dessa motsägelsefulla mönster tolkas? Globaliseringen, behöver inte vara en förklaringsfaktor till polisens ökade beslag. Orsakerna kan vara många och det är omöjligt att relatera de två fenomenen till varandra. Eventuellt är det mer accepterat att stå emot de kriminella idag, den politiska kulturen kan ha förändrats och gjort detta möjligt; siffrorna kan även tyda på en faktisk ökning av droghandeln och att polisen således också kommer över mer; men det kan trots allt vara resultatet av de förbättrade villkoren, globaliseringen orsakat, för polisen att nå brottsligheten. Tydligt är dock att ett säkert samband inte kan dras och att min analys i övrigt klart understryker ett motsatt förhållande, dvs. att de brottsliga organisationerna kommit åt stora fördelar gentemot staten, med hjälp av den nutida omvälvande processen, som kraftigt kommit att förändra vår världsbild.

⁹⁸ Ministero dell’Interno, Stato della sicurezza in Italia, 2005, s.27.

⁹⁹ Williams, Phil, a.a., 1999, s.106.

¹⁰⁰ Ministero dell’Interno, Stato della sicurezza in Italia, 2005, s.29.

7 Slutsats

Jag har i ovanstående text diskuterat Italiens decentralisering av makten och globaliseringens påverkan på den transnationella gruppen La Cosa Nostra, enligt Risse-Kappens teorier. Resultaten pekar åt många håll och, precis som noterats tidigare, har jag inte möjlighet att redovisa ett säkerställt orsakssamband eller dra några långtgående slutsatser. Dock har analysen gett upphov till hypoteser, vilka uppföljningsvis kan testas i vidare forskning.

I diskussionen angående decentraliseringens effekter på LCN, blev det tydligt för mig att den kriminella organisationen både innan och efter den heta debatten och de påföljande författningsförändringarna, vilka gav regionerna och de lokala organen större makt i samhället, varit en mycket inflytelserik aktör. Gruppen från Sicilien gick in i en kris samtidigt som staten upplevde stora svårigheter, vilka för den senare ledde in i de förändringar jag i denna uppsatsen diskuterat. De båda aktörerna tvingades således till en omorganisation, och ev. kan detta ha verkat till en fördel för LCN, då ett skifte av strategi och lämplig struktur ändå var nödvändig efter förlusten av många förgrundsfigurer i rättegången 1987. De kunde följa statens organisatoriska förändring, och värdera möjligheterna för de kommande årens verksamhet därefter.

Staten visade sig dessutom ha varit svag under många år, inte bara under den omvälvande krisen på 90-talet. Särintressen har ofta dominerat den politiska arenan, där kristdemokraterna under en lång tid tillhört de som utnyttjat det rådande klimatet. LCN kunde troligtvis dra nytta av systemet, och med sin främsta arbetsmetod, mutor, kunde de se sin makt växa. Om det faktiskt var de som tillät och skapade villkoren till detta klimat är omöjligt att säga och det har inte heller varit min intention att besvara, men vad resonemanget visar är att staten under en substantiell period, och än idag, inte styrts av befolkningens intresse, utan av vissa enskilda aktörers makt. Det har tillåtit de brottsliga aktörerna att ta skapa sig en plats på marknaden och utöva sin verksamhet.

Jag menar med detta, att jag är tveksam till uppfattningen att ett centraliserat eller ett respektive decentraliserat samhälle skulle ha bidragit till att LCN haft möjlighet att skaffa sig mer makt, och bättre förutsättningar. Min hypotes är istället att staten varit för svag för att stå emot trycket LCN utgjort. De har lyckats ta sig in i de beslutande organen i de båda samhällssystemen och få sin röst hörd.

Vad gäller globaliseringens påverkan på LCN, är jag av en mer beslutsam uppfattning. De nya villkoren denna processen fört med sig, visar förhållandevis tydliga tendenser att ha ökat möjligheterna för den kriminella gruppen att agera. Det gäller både vilka arenor de har lyckats slå sig in på, och en betydligt större möjlighet till självständighet i sina val. När de tidigare har varit beroende av staten för hjälp med transporter och liknande, kan de idag verka näst intill uteslutande på egen hand.

LCN behöver inte följa några som helst regler i sitt agerande och de ansvariga täcks alltid upp av sina lojala medarbetare. Dessutom har de inga krav på sig att följa några byråkratiska händelsekedjor, som staten begränsas till, vilket tillsammans medför att en större spelplan, där LCN kan verka, framförallt har en positiv effekt med fler möjligheter. De har kontakterna och pengarna för att påverka och om det så sker i Italien eller Japan spelar mindre roll. LCN är intresserad av att tjäna pengar och väljer därmed de affärslösningar som är mest gynnsamma, vilket med ovan sagda klart utökats.

Globaliseringen, är som diskuterat inget nytt fenomen, och LCN är en av de aktörer som länge agerat transnationellt. Ändå expanderar dessa lösningar och blir fler och fler till antalet, vilket ytterligare understryker det positiva skiftet globaliseringen fört med sig till LCN.

Vad säger dessa resultat om Risse-Kappens teorier kring den nationella och internationella strukturens påverkan på de transnationella aktörerna? Decentraliseringen, som representerar den nationella nivån, behöver ytterligare forskning för att nå tillförlitliga resultat. Jag eftersöker kvantitativt material som vidare kan befästa ett tydligare kausalitetsförhållande, men även med detta material förblir svårigheterna stora att befästa klara orsakssamband. Som tidigare sagts, förblir dock min hypotes att det som styr LCN:s roll i samhället och förmåga att utöva sin verksamhet är statens stabilitet och styrka att stå emot trycket de utgör, mindre hur makten strukturellt är organiserad i samhället.

Vad gäller den internationella strukturen och den därmed undersökta globaliseringen, finner jag däremot tendens att ha verkat med positiv effekt för LCN:s maktposition i samhället. De har utnyttjat sin möjlighet att ta tillvara på de nya villkoren och visar mönster på att ha skapat sig ett försprång gentemot staten.

Sammanfattningsvis uppvisar den ovanstående texten ett visst mönster som tyder på att framförallt den internationella strukturen påverkar de transnationella aktörernas funktion och möjlighet att verka i samhället. Trots slutsatserna kring den nationella strukturen bortser jag inte från att samma förhållande skulle kunna råda, men i båda fallen krävs mer forskning.

8 Referenslista

8.1 Böcker

Esaiasson, Peter- Giljam, Mikael- Oscarsson, Henrik- Wängnerud, Lena, 2003 *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 2.nd ed. Stockholm: Nordstedts Juridik.

Hague, Rod-Harrop, Martin, 2004. *Comparative Government and politics. An introduction*. New York: Palgrave MacMillian.

Kappen-Risse, Thomas, 1995. *Bringing transnational relations back in*. Cambridge: Cambridge university Press.

Scholte, Jan Aart, 2000. *Globalization. A critical introduction*. 1st ed. Basingstoke: Palgrave.

8.2 Artiklar

Anderson, Robert T, 1965. "From mafia to Cosa Nostra", *American journal of sociology*, 71(3), 302-310.

Baccaro, Lucio-Lim, Sang-Hoon, 2007. "Social Pacts as Coalitions of the weak and moderate: Ireland, Italy and South Korea in comparative perspective", *European journal of industrial relations*, 13(1), 27-46.

Bergström, Göran-Boréus, Kristina, 2005. "Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys", 305-362 i Göran Bergström och Kristina Boréus (red), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.

Bordignon, Massimo, 2005. "Some theses on Italian fiscal federalism", *Review of economic conditions in Italy*, Nr.2, 207-235.

Cameron, David R, 1995. 1995. "Transnational relations and the development of European economic and monetary union", 37-78 i Thomas Risse-Kappen (red.) *Bringing transnational relations back in. Non-state actors, domestic structures and international institutions*. Cambridge: Cambridge University Press.

Chang, Eric C.C.-Golden, Miriam A., 2007. "Electoral systems, district magnitude and corruption", *British journal of political science*, 37(1), 115-137.

Constantelos, John, 2007. "Interest group strategies in multi-level Europe", *Journal of public affairs*, 7(1), 39-53.

Cornell, Svante-Swanström, Niklas, 2006. "Transnationell brottslighet – ett säkerhetshot?", *Krisberedskapsmyndighetens forskningsserie*, Nr.10, 5-134.

Cottino, Amedeo, 1999. "Sicilian cultures of violence: The interconnections between organized crime and local society.", *Crime, Law and Social Change*, 32(2), 103-113.

Evangelista, Matthew, 1995. "Transnational relations, domestic structures, and security policy in the USSR and Russia", 146-188 i Thomas Risse-Kappen (red.) *Bringing transnational relations back in. Non-state actors, domestic structures and international institutions*. Cambridge: Cambridge University Press

Granville, Johanna, 2003. "Crime that pays: The global spread of the Russian Mafia", *Australian Journal of Politics & History*, 49(3), 446-453.

Hopkin, Jonathan, 2002. "Comparative methods", 249-267 i David Marsh-Gerry Stoker (red.) *Theory and methods in Political Science*. 2nd ed. New York: Palgrave Macmillian.

Krasner, Stephen D., 1995. "Power politics, institutions, and transnational relations", 257-279 i Thomas Risse-Kappen (red.) *Bringing transnational relations back in. Non-state actors, domestic structures and international institutions*. Cambridge: Cambridge University Press

Levitsky, Melvyn, 2003. "Transnational criminal networks and international society.", *Syracuse Journal of International Law and Commerce*, 30(2), 227-240.

Lupsha, Peter A, 1999. "Transnational organized crime versus the nation-state", 3-30 i Nikos Passas (red.) *Transnational crime*. Aldershot: Dartmouth Publishing Company Limited.

Marsh, David-Furlong, Paul, 2002. "A skin, not a sweater: Ontology and epistemology in political science", 17-41 i David Marsh-Gerry Stoker (red.) *Theory and methods in Political Science*. 2nd ed. New York: Palgrave Macmillian.

McCann, Dermot, 2007. "Global markets and national regulation: The protection of shareholder interests in Germany and Italy", *Government and opposition*, 42(1), 73-95.

Naylor, R.T., 1999. "From cold war to crime war: The search for a new 'national security' threat", 49-68 i Nikos Passas (red.) *Transnational crime*. Aldershot: Dartmouth Publishing Company Limited.

Read, Melvyn-Marsh, David, 2002. "Combining quantitative and qualitative methods", 231-248 i David Marsh-Gerry Stoker (red.) *Theory and methods in Political Science*. 2nd ed. New York: Palgrave Macmillian.

Risse-Kappen, Thomas, 1995. "Introduction", 3-33 i Thomas Risse-Kappen (red.) *Bringing transnational relations back in. Non-state actors, domestic structures and international institutions*. Cambridge: Cambridge University Press.

Pedone, Antonio, 2005. "Italy's changing intergovernmental fiscal relations: Trends and prospects", *Review of economic conditions in Italy*, Nr.2, 165-185.

Pelizzo, Riccardo-Babones, Salvatore, 2007. "The political economy of polarized pluralism", *Party politics*, 13(1), 53-67.

Rey, Guido Maria, 2005. "Economic policy and institutional decentralization", *Review of economic conditions in Italy*, Nr.2, 187-205.

Stoker, Gerry-Marsh, David, 2002. "Introduction", 1-16 i David Marsh-Gerry Stoker (red.) *Theory and methods in Political Science*. 2nd ed. New York: Palgrave Macmillian.

Vigna, Piero Luigi, 2006. "Fighting organized crime, with particular reference to mafia-crimes in Italy", *Journal of International Criminal Justice*, 4(3), 522-527.

Williams, Phil, 1999. "Transnational criminal organizations and international security", 31-48 i Nikos Passas (red.) *Transnational crime*. Aldershot: Dartmouth Publishing Company Limited.

Zhang, Sheldon; Chin, Ko-Lin, 2003. "The declining significance of triad societies in transnational illegal activities. A structural deficiency perspective.", *The British Journal of Criminology*, 43(3), 469-488.

8.3 Internet

Governo Italiano, La costituzione della repubblica italiana, Titolo V.

http://www.governo.it/Governo/Costituzione/2_titolo5.html, 2007.05.19.

Fisman, Raymond-Gatti, Roberta, . "Decentralization and Corruption: Evidence across Countries", *Development research group, The world bank*.

(<http://siteresources.worldbank.org/INTWBIGOVANTCOR/Resources/wps2290.pdf>, 2007.05.15.

Ministero dell'interno, Rapporto annuale 2005, "Stato della sicurezza in Italia",

<http://www.interno.it/assets/files/8/20058141464.pdf>, 2007.05.15.

Ministero dell'interno, "Rapporto sul fenomeno della criminalità organizzata, relativo all'anno 2002",

<http://www.senato.it/service/PDF/PDFServer?tipo=BGT&id=84196>, 2007.05.15.

Repubblica.it, "Mafia: Forgione, in Sicilia legami con la politica", 4 april 2007,

<http://newscontrol.repubblica.it/item/301582/mafia-forgione-in-sicilia-legami-con-la-politica>, 2007.05.01.